

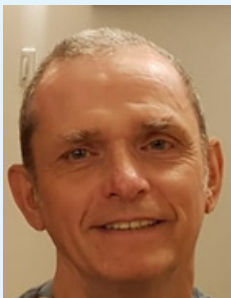

CASE STUDY

**“Je creëert een laboratorium
waarin studenten veel kunnen
oefenen met vaardigheden”**

Introductie

In het programma 'Dealing with extreme emotions' oefenen eerstejaarsstudenten Psychologie aan Maastricht University basisvaardigheden. In de rollenspellen maken ze kennis met Mrs. Hudson, die een psychologische test gaat uitvoeren. Als dat niet volgens plan verloopt, moeten de studenten laten zien dat ze daarmee kunnen omgaan. Dat blijkt nog niet altijd even makkelijk.

Reinier Kreutzkamp is docent bij de vakgroep Clinical Psychological Science binnen de Faculty of Psychology and Neuroscience. Hij traint studenten met name in klinische vaardigheden. Daarnaast ontwikkelt hij ondersteunend audiovisueel materiaal voor verschillende trainingen.

Leerdoelen

Maastricht University werkt vanuit de uitgangspunten van probleemgestuurd onderwijs. Daarin gaan onderwijsgroepen aan de slag met bepaalde casuïstiek. Ze bepalen wat ze wel en niet weten over het onderwerp, en stellen aan de hand daarvan leerdoelen op. Studenten trainen in kleinere groepen van maximaal twaalf mensen intensief om die leerdoelen te bereiken. “En bij trainen hoort oefenen, oefenen, oefenen”, zegt Reinier Kreutzkamp, docent bij de vakgroep Clinical Psychological Science.

“Studenten moeten veel dingen weten, maar ook veel dingen kunnen.”

Vorbereiding op het tweede jaar

Studenten maken kennis met het programma Dealing with extreme emotions aan het einde van het eerste jaar, als voorbereiding op het tweede jaar. In dat tweede jaar gaan ze aan de slag met vaardigheden als psychiatrische anamnese en psychiatrische interviewing. Daarvoor moeten ze beschikken over basale vaardigheden zoals reflecteren, feedback geven en structuur aangeven in een gesprek. “Studenten moeten veel dingen weten, maar ook veel dingen kunnen”, zegt Kreutzkamp. “Voorheen was er een training voor die basale vaardigheden, maar omdat er steeds meer nadruk kwam te liggen op

specifieke vaardigheden, zoals presenteren, zijn die algemene vaardigheden naar de achtergrond verdrongen. Tot we tot de conclusie kwamen: straks moeten deze studenten een klinisch gesprek voeren en missen ze die algemene gespreksvaardigheden. Omdat er heel weinig ruimte was in het curriculum hebben we naar alternatieven gezocht en kwamen we uit bij TrainTool.”

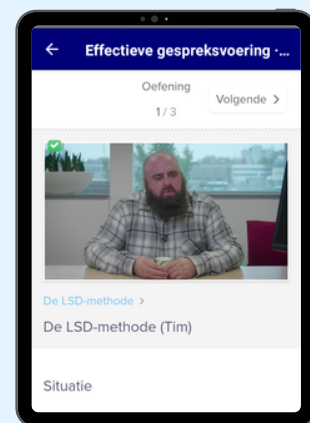
TrainTool

TrainTool is de software van Faculty of Skills. In TrainTool oefenen studenten met video- rollenspellen. Ze bekijken een video van een gesprekssituatie en nemen vervolgens hun eigen reactie op video op. De student kan dat filmpje terugkijken en het eventueel nog eens overdoen, of feedback vragen aan een medestudent of docent. De student kan zo vaak oefenen als nodig is. Ook biedt de tool ruimte voor extra instructievideo's, korte tests en tips.

ledere jaar maken meer dan 10.000 studenten aan universiteiten, op hogescholen en in het mbo gebruik van de trainingsprogramma's.

TrainTool is beschikbaar voor gebruik in zowel een webbrowser, als in een app voor smartphone of tablet.

[Meer over TrainTool in het onderwijs](#)

[Bekijk op YouTube hoe het werkt](#)

Psychologische test

Voordat studenten gaan oefenen in TrainTool, volgen ze een lecture van ongeveer twee uur waarin de docent de studenten meer vertelt over de gewenste sociale vaardigheden. Zo krijgen ze oefeningen over vaardigheden als parafaseren en gevoelsreflecties geven. Ook krijgen de studenten instructies over hoe ze in TrainTool kunnen werken. Vervolgens kunnen ze van start, waar en wanneer ze maar willen, op hun eigen telefoon of laptop.

Kreutzkamp legt uit hoe de oefeningen verlopen: “Je doet als student een onderzoeksstage en een wat oudere dame zit bij jou aan tafel voor een psychologische test. Je hebt net de test uitgelegd en ze

mag beginnen, maar ze begint niet. Je merkt dat ze verdrietig en gestrest reageert omdat het niet lukt.” De video stopt en de webcam van de student springt aan: het is aan hem of haar om een passende reactie te geven. In een volgend rollenspel gaat het nog wat verder. “Dan probeert de proefpersoon de testleider een rotgevoel te geven. Ze valt uit en zegt: ‘ik zag wel dat je me aan het uitlachen was!’. De student moet dan niet in de verdediging schieten, maar rustig uitleggen dat dat nooit de bedoeling geweest is enzovoorts. De student moet empathisch reageren, maar ook de touwtjes in handen houden en het gesprek de juiste kant op sturen.”

Feedback

De studenten kunnen de filmpjes zo vaak terugkijken als ze willen en op die manier oefenen met verschillende reacties en de beste verder aanscherpen. Uiteindelijk leveren ze de opnames in voor feedback. “Dan zie je dat de meeste studenten dat empathisch reageren vanzelf wel goed onder de knie hebben, dat lukt ze allemaal wel. Maar het structuur geven aan een gesprek en goed de leiding houden blijkt lastiger. Daar krijgen ze dus feedback op”, zegt Kreutzkamp.

Bij dit programma worden de video's bekeken en beoordeeld door vakdocenten aan de universiteit. Met meer dan 400 deelnemende studenten is het verstandig die last te verdelen. Toch schrikt Kreutzkamp niet terug voor de hoeveelheid werk. “Ik weet van mezelf dat ik veel feedback geef en ik ben ongeveer een kwartier per student bezig. Dat valt dus mee.” Studenten reageren ook op elkaar. Het is de bedoeling dat iedere student twee anderen uitnodigt om zijn of haar filmpjes te bekijken en te voorzien van peerfeedback. “Studenten geven aan dat ze daar echt iets aan hebben en dan vooral in het nadenken over hoe zo'n reactie nou precies tot stand komt, en hoe ze overkomen op de ander.”

Meer dan een cognitief leermiddel

Kreutzkamp is een groot voorstander van het gebruik van video in het onderwijs. “Je kunt met video echt laten zien hóe iets moet gebeuren, maar je kunt ook de student opeens midden in een

situatie plaatsen. Dan heb je een leermiddel dat niet alleen cognitief is, maar waarin je je eigen emoties moet leren reguleren. Met TrainTool creëer je eigenlijk een soort laboratoriumsituatie waarin studenten kunnen oefenen met vaardigheden.” Wel benadrukt Kreutzkamp dat een opname nooit het face-to-face contact kan vervangen. “Het is echt aanvullend. Op beeld zie je toch altijd minder dan in het echt. Als studenten oefenen met een simulatiepatiënt hebben ze veel meer kielzog om op te letten, zoals lichaamstaal.”

“

"Het is ontzettend belangrijk voor het slagen van het project dat de ondersteuning goed geregeld is."

”

De opnames voor dit programma zijn in huis gemaakt, door het mediateam van de universiteit zelf. Een grote luxe volgens Kreutzkamp. “Maar ik moet wel zeggen dat we heel veel gehad hebben aan de begeleiding van Faculty of Skills. We hebben eerder een soort pilot-programma gemaakt, maar dat was niet zo goed gelukt. De rollenspellen waren veel te lang en er zaten veel te veel onderwerpen in. Onze contactpersoon bij Faculty of Skills heeft de scenario’s herschreven naar echte rollenspellen.” Ook wil Kreutzkamp nog een pluim geven aan de support-afdeling. “Het is echt ontzettend belangrijk voor het slagen van zo’n project dat de ondersteuning goed geregeld is. De helpdesk was steeds zo snel met antwoorden, oplossend en doelgericht, zowel voor studenten als docenten. Echt heel fijn.”

Tips voor docenten die aan de slag willen met TrainTool in hun onderwijs

Bepaal vooraf welke competenties getraind en getoetst gaan worden

“Als je besluit dat studenten empathie moeten tonen, stel dan van tevoren vast waar je dat precies aan ziet. Welk gedrag wil je zien bij de student? Zorg dat je exact weet wat de student moet laten zien om de competentie te demonstreren.”

Ondersteun je coaches met een inhoudskundige expert

“Zorg dat de coaches goed weten wat er van hen verwacht wordt in de feedback aan studenten. Het is verstandig om een deskundige te betrekken die ze kunnen raadplegen bij twijfel. Soms laat een student een uitstekende reactie zien, die toch niet overeenkomt met de criteria. Het is dan fijn om te kunnen overleggen met een achterwacht.”

Het programma in cijfers

aantal ingeschreven deelnemers

409

studenten gestart

87%

afroondingspercentage

83%

Reviews van studenten

"Ik vind de opzet van het programma erg goed. Je leert eerst de 'basisprincipes' van het voeren van een gesprek, het geven en ontvangen van feedback en via oefeningen bereidt je je goed voor op de test. Het is ook fijn dat er de mogelijkheid is om, gedurende de oefeningen, alvast feedback te krijgen van andere studenten. Dit geeft al een beetje een indicatie van mogelijke verbeterpunten."

Cijfer 8

"The TrainTool program was the first time that us students actually were challenged to interact with a patient, which I really liked. Also, the feedback system worked well and I started thinking of possible improvements in my performance."

Cijfer 9

gemiddelde waardering

6.9

Faculty of Skills werkt samen met onder andere:

Universiteit Utrecht

WAGENINGEN
UNIVERSITY & RESEARCH

Hogeschool van Amsterdam

Maastricht
University

rijksuniversiteit
 groningen

hogeschool

Windesheim

Dichter bij jou

UNIVERSITEIT VAN PRETORIA
UNIVERSITY OF PRETORIA
YUNIBESITHI YA PRETORIA

Denklers • Leading Minds • Dikgopolo tsa Dikgalefi

Hanzehogeschool
Groningen
University of Applied Sciences

DE HAAGSE
HOGESCHOOL

Radboud Universiteit

HAN UNIVERSITY
OF APPLIED SCIENCES

Boomuitgevers
Amsterdam

Meer weten?

Faculty of Skills maakt trainingen en ontwikkeltrajecten voor o.a. educatieve instellingen, de publieke sector en het bedrijfsleven. Dat doen we met een uitgekiende mix van training in onze software, live en online bijeenkomsten. Persoonlijke feedback is altijd een belangrijk uitgangspunt.

Benieuwd naar onze werkwijze of wil je meer weten over hoe TrainTool werkt? Neem vrijblijvend contact met ons op.

Wim Schellekens

Consultant Educatie bij Faculty of Skills

wim.schellekens@faculty.nl

06-21227118

FACULTY
OF SKILLS